

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 15Co/31/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4115232092
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Balegová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4115232092.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Balegovej a členov senátu JUDr. Jána Bzdúška a JUDr. Pavla Lukáča, v právnej veci žalobcu: SPP - distribúcia, a. s., so sídlom sídlom Mlynské Nivy 44/b, 825 11 Bratislava, IČO: 35 910 739, zastúpený: SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711, proti žalovanému: L. Y., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. XX, XXX XX L., K. N, o zaplatenie 1 134,63 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 17C/577/2015 - 114 zo dňa 10. 04. 2017, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok Okresného súdu Nitra č. k. 17C/577/2015 - 114 zo dňa 10. 04. 2017 p o t v r d z u j e.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že o ich výške bude rozhodnuté samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1 134,63 eura spolu s 5,25 % úrokom z omeškania ročne, počnúc od 21. 03. 2014 až do zaplatenia, a to všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku (I. výrok) a žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania (II. výrok).

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na § 52 ods. 1, ods. 3, ods. 4, § 517 ods. 2, § 420 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 488, § 100 ods. 1, § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 50 ods. 1, § 55 ods. 1, § 56 ods. 1 vyhlášky č. 24/2013 Z. z., § 47 ods. 1, ods. 2, ods. 5, § 71 ods. 2, § 73 ods. 1, § 82 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z. z., § 470 ods. 1, ods. 2, § 290, § 262 ods. 1, ods. 2, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. V odôvodnení vydaného rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy 1 134,63 eura a svoju žalobu odôvodnil tým, že na odbernom mieste žalovaného - W. XXX/X, B., dochádzalo v období od 21. 09. 2011 do 12. 02. 2014 k neoprávnenému odberu zemného plynu bez zmluvy o dodávke plynu cez meradlo č. XXXXXXXXXXXXX, typ T pričom takýto odber je v zmysle § 82 zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike považovaný za neoprávnený odber plynu. V prípade neoprávneného odberu zemného plynu zákon o energetike ukladá odberateľovi povinnosť uhradiť prevádzkovateľovi distribučnej siete škodu spôsobenú neoprávneným odberom plynu. Konaním žalovaného vznikla žalobcovi škoda vo výške 1 134,63 eura, ktorá bola vyčíslená v súlade s vyhláškou Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 449/2012 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu a vyúčtovaná faktúrou č. 9000174027 vo výške 1 134,63 eura, splatnou dňa 20. 03. 2014. Žalobca vyzval žalovaného na úhradu vyfakturovanej

sumy za neoprávnený odber zemného plynu v uvedenom období v súlade s § 82 ods. 1 zákona o energetike, žalovaný však na výzvu nereagoval a faktúru neuhradil.

Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žaloba bola zo strany žalobcu podaná dôvodne. Žalobca v konaní dostatočným spôsobom preukázal svoju aktívnu legitimáciu oprávňujúcu domáhať sa uplatneného nároku s poukazom na § 59 ods. 2, ods. 3 zákona č. 656/2004 Z. z. Distribúciu plynu zabezpečuje prevádzkovateľ distribučnej siete, ktorým je v Slovenskej republike len spoločnosť žalobcu.

Žalobca neuzatváral a ani neuzatvára zmluvy o dodávke plynu, tie uzatvárajú len dodávatelia, ktorých voľba je po liberalizácii trhu s plynom výlučne záležitosťou spotrebiteľov ako konečných odberateľov. Súd prvej inštancie zároveň poukázal na ustanovenie § 73 ods. 1 cit. zákona, podľa ktorého žiadať o vybudovanie a pripojenie odberného plynového zariadenia môže iba vlastník nehnuteľnosti alebo správca. Ak žiada o pripojenie osoba, ktorá nie je vlastníkom, je povinná požiadať vlastníka alebo správcu o predchádzajúci súhlas s vybudovaním a pripojením odberného plynového zariadenia; odmietnutie poskytnutia predchádzajúceho súhlasu treba odôvodniť. Z tohto ustanovenia je zrejmé, že požiadať o pripojenie odberného plynového zariadenia môže iba vlastník, čo z predloženého listu vlastníctva je len žalovaný.

Žalovaný v konaní tvrdil, že nie je pasívne legitimovaný, nakoľko predmetná nehnuteľnosť, ktorej je síce vlastníkom, bola v nájme druhej osoby, a tá podľa uzavretej nájomnej zmluvy mala uhrádzať platby za spotrebu elektrickej energie a plynu priamo dodávateľovi týchto služieb. Z nájomných zmlúv, ktoré žalovaný založil do spisu, nevyplývala skutočnosť, ktorá by oprávňovala nájomcu uzatvárať zmluvy na odber elektrickej energie, prípadne plynu, v predmetných nájomných zmluvách sa hovorilo len o tom, že platby bude nájomca hradiť priamo dodávateľom služieb, čiže z týchto nájomných zmlúv nájomcovi nevyplývala povinnosť uzatvárať zmluvy, ale len uhrádzať platby.

Nakoľko odberné miesto bolo vybudované len na základe žiadosti vlastníka predmetnej nehnuteľnosti, dodávateľ plynu nemal možnosť vedieť o nájomnej zmluve existujúcej medzi žalovaným a nájomcom, nakoľko táto zmluva nebola žalovaným predložená dodávateľovi plynu. Za odoberanie plynu výlučne zodpovedal vlastník nehnuteľnosti.

Žalovaný neunesol dôkazné bremeno preukazujúce skutočnosť, že nájomca mal povinnosť uhrádzať platby za dodávku plynu priamo dodávateľovi plynu, nakoľko predmetná zmluva nebola predložená dodávateľovi plynu a z nájomnej zmluvy táto povinnosť nijakým spôsobom nevyplývala.

Žalovaný má možnosť domáhať sa náhrady škody, ktorá mu vznikla neplatením zálohových platieb za plyn priamo od nájomcu, s ktorým mal uzatvorenú nájomnú zmluvu a ktorý si neplnil riadne povinnosti vyplývajúce mu z uzavretej nájomnej zmluvy.

Vzhľadom na to, že žalovaný neuhradzoval platby za odber plynu, nakoľko so žalovaným bol ukončený zmluvný vzťah, ktorý s ním mal dodávateľ plynu, pričom predmetný zmluvný vzťah bol ukončený so stavom 1 419 m³ a pretože plynomer nebolo možné demontovať, bol stav určený účtovne. Keďže žalovaný požiadal o pripojenie plynomeru a na číselníku meradla bol stav 4 282 m³, rozdiel medzi týmito stavmi je neoprávnený odber, ktorý si žalobca uplatňuje v predmetnom konaní, nakoľko bol odobratý zo systému bez uzatvorenej zmluvy, pričom neoprávnený odber trval od 21. 09. 2011 do 12. 02. 2014. Žalobca následne vystavil žalovanému faktúru na zaplatenie sumy 1 134,63 eura na základe odpisu vykonaného dňa 12. 02. 2014.

V prejednávanej veci žalobca preukázal, že došlo k ukončeniu zmluvy o dodávke plynu z dôvodu neplatenia, v dôsledku čoho bolo meradlo účtovne demontované, vlastník nehnuteľnosti, t. j. žalovaný nesprístupnil byt a nemohla byť vykonaná demontáž meradla, pričom k odčítaniu aktuálneho stavu spotreby plynu došlo až po uzatvorení novej zmluvy o dodávke plynu dňa 12. 02. 2014. Súd prvej inštancie preto zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1 134,63 eura vrátane úrokov z omeškania tak, ako si ich uplatnil žalobca podľa § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka a vládneho nariadenia č. 87/1995 Z. z.

Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že v priebehu pojednávania právny zástupca žalovaného vzniesol námietku premlčania, a mal za to, že nárok uplatňovaný žalobcom je premlčaný. Právny zástupca žalobcu k vznesenej námietke premlčania uviedol, že v zmysle Občianskeho zákonníka sa právo na náhradu škody premlčí za 2 roky, keď sa poškodený dozvie o škode a kto za ňu zodpovedá. V tomto prípade sa o škode a jej rozsahu mohol dozvedieť až momentom ukončenia neoprávneného odberu, kedy došlo k demontáži meradla a došlo k vyčísleniu škody spôsobenej za sporné obdobie, t. j. dňa 14. 02. 2014. Žaloba bola na súd prvej inštancie podaná v novembri 2015, a preto nárok žalobcu nie je premlčaný.

Súd prvej inštancie mal za to, že nárok žalobcu nie je premlčaný. Žalobca si svoj nárok uplatnil riadne a včas podaním žaloby na súd v lehote stanovenej zákonom, a to následne po tom, kedy sa o škode

dozvedel, pričom o vzniknutej škode sa žalobca dozvedel pri demontáži meradla a pri výpočte škody spôsobenej za sporné obdobie, t. j. dňa 14. 02. 2014, pričom žaloba bola podaná na súd dňa 02. 11. 2015, teda v čase plynutia dvojročnej premlčacej lehoty, nakoľko koniec premlčacej lehoty je až dňom 14. 02. 2016. Súd prvej inštancie na vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného neprihliadol. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalobca mal úspech v celom rozsahu, a preto mu priznal nárok na plnú náhradu trov konania.

4. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie. Uviedol v ňom, že po dobu trvania nájmu boli zálohové faktúry zasielané dodávateľom plynu nájomcovi a žalovanému preto nie je jasné, ako sa dodávateľ plynu o existencii nájomcu a jeho identifikácii pre účely vystavenia faktúr dozvedel a ako tieto platby priradil. Z dôvodu neplatenia platieb bolo odberné miesto odpojené, ale bez upozornenia vlastníka nehnuteľnosti. Žalovaný poukázal na to, že žalobca nijako nepreukázal, že bol dodávateľom plynu informovaný o ukončení zmluvného vzťahu a vyzvaný k umožneniu prístupu k nehnuteľnosti na odmontovanie plynomeru. Pokiaľ bol žalovaný zmluvnou stranou v zmluve o dodávke plynu a nájomca bol len ten, ktorý uhradza platby, potom mal byť ako strana o ukončení zmluvy informovaný. Žalobca nepreukázal, že dodávateľ žalovaného o ukončení zmluvy informoval, a že by žalobca alebo dodávateľ žalovaného vyzvali k odmontovaniu meradla.

Žalobca uplatňoval škodu z novembra 2015, pričom súd pri rozhodovaní nevzal do úvahy objektívnu 3-ročnú lehotu od skutočného vzniku škody a žalobca nepreukázal, že ku škode nedošlo v období od ukončenej dodávky plynu, t. j. od 21. 09. 2011 do novembra 2012, pretože ako sám uviedol, odpočet bol vykonaný až v roku 2014. Žalovaný ďalej poukázal na neurčitost' odôvodnenia rozsudku, kde nie je špecifikované, o aké zmluvné vzťahy ide, že škodu nezavinil, pretože nebol dodávateľom plynu o ukončení zmluvy na dodávku plynu informovaný a vyzvaný, aby umožnil odmontovanie meradla. Súd nesprávnym postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie malo vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd neprávne právne vec posúdil, keď žalovaného videl ako nositeľa povinnosti úhrady platieb za neoprávnený odber a nie ako osobu, ktorá má právo byť informovaná o ukončení zmluvného vzťahu.

S poukazom na uvedené skutočnosti žalovaný navrhol odvolaciemu súdu, aby žalobu v celom rozsahu zamietol.

5. Žalobca vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že podstatou nároku žalobcu je zaplatenie škody z titulu neoprávneného odberu zemného plynu v súlade so zákonom o energetike, ktorý nijakým spôsobom neukladá povinnosť žalobcovi ako distribútorovi zemného plynu oznamovať odberateľom zánik zmluvy o dodávke zemného plynu. Žalobca ako distribútor nemá a ani nemôže mať vedomosť, kedy dochádza k ukončeniu platnosti zmluvy o dodávke zemného plynu. Žalobca v tejto súvislosti odkázal na § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa zodpovednosti za škodu zbaví ten, kto preukáže, že ju nespôsobil. Základnými predpokladmi pre uplatnenie nároku na náhradu škody sú náležitosti určené priamo zákonom, ale aj predpoklady ustálené súdnou judikatúrou. Takýmito sú protiprávne konanie, v tomto prípade spočívajúce v neoprávnenom odbere zemného plynu bez platne uzatvorenej zmluvy, následne v príčinnej súvislosti s protiprávnym odberom majetková ujma vzniknutá žalobcovi a vyčíslená ku dňu 12. 02. 2014, kedy došlo k ukončeniu neoprávneného odberu. Až týmto momentom bolo možné vyčíslit' objem plynu odobratého a spotrebovaného za obdobie bez platne uzatvorenej zmluvy, teda skutočná škoda vznikla v okamihu, kedy ju bolo možné vyčíslit', teda momentom skončenia protiprávneho konania. Z uvedeného vyplýva, že žalobca svoj nárok uplatnil riadne a včas, pričom vznesená námietka premlčania nie je vznesená korektne a v zmysle zákona, a preto nie je spôsobilá akýmkoľvek spôsobom oslabit' legitímny nárok žalobcu. Žalobca má za to, že ide o objektívnu zodpovednosť, teda žalovaný ako vlastník nehnuteľnosti nachádzajúcej sa na odbernom mieste za takúto škodu zodpovedá bez ohľadu na možné subjektívne zavinenie. Delegovanie práv vlastníka na nájomcu nebolo v konaní preukázané. Žalobca argumentáciu žalovaného považuje za nesprávnu a v pomernej časti za irelevantnú, a preto zotrval na uplatnenom nároku v celom rozsahu.

6. Žalovaný v replike na vyjadrenie žalobcu uviedol, že nahradit' škodu v zmysle zákona o energetike je povinný odberateľ, ktorým bol nájomca P. U. na základe síce neplatnej zmluvy, ale odberateľom bol on, keďže mu bolo aj riadne fakturované. Odberateľom zostal aj po ukončení zmluvy, keďže nedošlo k odmontovaniu plynomera. Až ukončením nájomného vzťahu a následnou žiadosťou o pripojenie do distribučnej siete zo dňa 12. 02. 2014 na predmetnom odbernom mieste sa stal vlastník nehnuteľnosti odberateľom plynu. Od roku 2010 do roku 2014 odberateľom nebol a ani byť nemohol. Žalovaný nebol

informovaný o ukončení zmluvy o dodávke plynu na predmetné odberné miesto s nájomcom a ani si nebol vedomý, že by porušil akúkoľvek povinnosť. Poukázal na to, že dodávateľ uzavrel zmluvu o dodávke plynu s nájomcom bez toho, aby mal súhlas vlastníka nehnuteľnosti a po tom, čo za dodávky plynu nájomca prestane platiť, vypovedal dodávateľ zmluvu, ale neurobil nič, aby neoprávnenému odberu zabránil.

7. Žalobca v duplike na vyjadrenie žalovaného zotrval na svojej argumentácii uvedenej vo vyjadrení k podanému odvolaniu, pričom akcentoval tú skutočnosť, že za vzniknutú škodu zodpovedá vlastník nehnuteľnosti, ktorý ju prenechal inej osobe. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici pod sp. zn. 41Cob/122/2013 zo dňa 30. 10. 2013, ako aj rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave pod sp. zn. 10Co/92/2017.

8. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie, ako aj postup súdu, ktorý mu predchádzal v medziach odvolania podaného žalovaným (§ 379 CSP, § 380 CSP) a po preskúmaní napadnutého rozhodnutia zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Rozhodol tak bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP).

9. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté predom dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

11. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

12. Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

13. Podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

14. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa tak hmotnoprávnu, ako aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať nielen zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté konanie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), ktoré účastník môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty.

15. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania preskúmaval rozsudok súdu prvej inštancie len v rozsahu odvolacích dôvodov žalovaného (§ 380 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav a z takto zisteného skutkového stavu urobil aj správny právny záver a svoje rozhodnutie aj správne odôvodnil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov bez toho, aby ich opakoval (§ 387 ods. 2 CSP). Na zdôraznenie správnosti vydaného rozsudku odvolací súd poznamenáva, že v prejednávanej veci bolo žalobcom riadne preukázané, že k neoprávnenému odberu zemného plynu za obdobie od 21. 09. 2011 do 12. 02. 2014 skutočne došlo, čím bola žalobcovi spôsobená škoda v rozsahu vyčíslenom v súlade s vyhláškou Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 449/2012 Z. z. vo výške 1 134,63 eura. Základným predpokladom pre uplatnenie nároku na náhradu škody sú protiprávne konanie spočívajúce v neoprávnenom odbere zemného plynu bez platne uzatvorenej zmluvy, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nimi. Za vznik tejto škody, ktorú bolo možné verifikovať až v okamihu ukončenia protiprávneho konania (12. 02. 2014), objektívne zodpovedá žalovaný ako vlastník nehnuteľnosti s vybudovanou plynovou prípojkou, z ktorej bol v rozpore so zákonom odoberaný zemný plyn, a to bez ohľadu na to, kto v skutočnosti tento plyn bez existencie platnej zmluvy o dodávke plynu odoberal, resp. kto túto nehnuteľnosť (byt) na základe nájomnej zmluvy uzatvorenej so žalovaným skutočne užíval. Žalobca si spôsobenú škodu uplatnil od žalovaného podanou žalobou dňa 02. 11. 2015 v súlade s § 106 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka v rámci plynutia dvojročnej subjektívnej a súčasne trojročnej

objektívnej doby, a preto záver súdu prvej inštancie o tom, že nárok žalobcu nie je premlčaný, považoval odvolací súd za vecne správny.

16. V intenciách vyššie uvedených skutočností odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

17. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP tak, že odvolací súd priznal úspešnému žalobcovi ich náhradu proti žalovanému v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

18. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 až § 423 CSP pripúšťa. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. To neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).